दैनिक
सह्याद्रीचा राखणदार
www. sahyandrinews.com
Scan QR code to visit... Epaper Portal
• संस्थापक संपादक : मारोती नारायण घुमे •
• (महाराष्ट्र) • वर्ष ०१ वे • अंक ८१ • Title - Code :- MAHMAR49513 • गुरुवार दि.१४ डिसेंबर २०२३ • पाने ४ • पान १ • मो. ९०११७ ०८८४० • किंमत २ रु.

राज्यात शांतता ठेवण्यासाठी प्रकाश आंबेडकरांना मुख्यमंत्री करा-बच्चू कडू

नागपूर-जाती व्यवस्था निर्माण झाली पाहीजे असे अनेकांना वाटते कारण, राजकारण जमले पाहीजे. काही आमदार असे आहेत की, ते जातीच्या नावावर निवडून येतात काम करो अथवा न करो. असे असतानाच या राज्यात जर शांतता नांदावायची असेल तर बाबासाहेबांचे नातू प्रकाश आंबेडकर यांना मुख्यमंत्री केले पाहीजे तेव्हा सगळ्यांना न्याय मिळेल, असे वक्तव्य आमदार बच्चू कडू यांनी व्यक्त केले आहे.

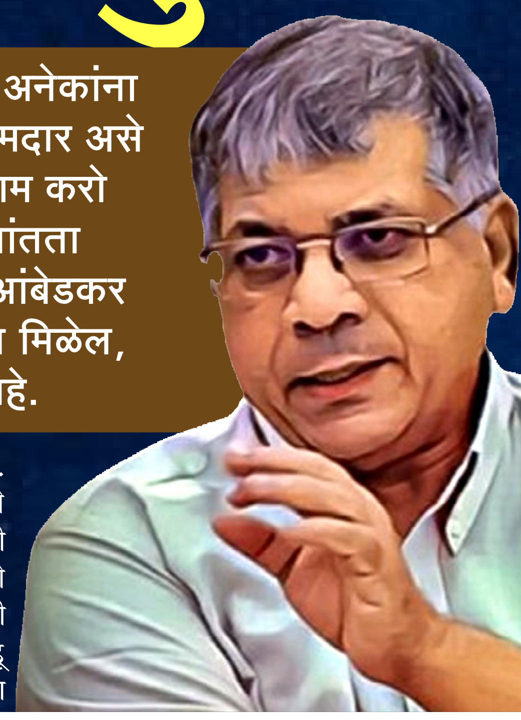

दरम्यान आमदार बच्चू कडू पुढे बोलताना म्हणाले की, आम्ही अनाथाना, दिव्यांगाना न्याय मिळून दिला तेव्हा त्याची जात आम्ही पाहली नाही. तर महाराष्ट्रातील दोनशे लोक सुखी झाले म्हणजे सगळे लोक सुखी झाले असे जर समजत असाल तर ते चुकीचे आहे. एकूण गायकवाड अहवालामध्ये सगळं काही नमूद आहे. तरीही एकदा जातीनिहाय जनगणना होणे गरजेचे आहे, अशीही मागणी त्यांनी यावेळी केली.आमदार बच्चू कडू म्हणाले की, मराठा हा शब्द एका जातीचा शब्द नाही. जर हा शब्द एका जातीचा शब्द असेल तर राष्ट्रगितातून हा शब्द काढला पाहीजे. लिळा चरित्रात आठशे वर्षापूर्वी मराठ्यांचा उल्लेख आहे. मराठा ही या मुलखाची ओळख आहे. अठरा पगड जातीचा असलेला प्रांत म्हणजे महाराष्ट्र. २०० वर्षापूर्वी महात्मा ज्योतीबा फुले आसूडमध्ये मराठा शब्दाचा वापर केला. आता महात्मा ज्योतिबा फुलेंना तुम्ही खोटे ठरवता का असा सवालही त्यांनी यावेळी केला.आमदार बच्चू कडू म्हणाले की,मराठा समाजाच्या उपोषण कर्त्यांवर लाठीहल्ला केला. ही चुकीचे आहे. मी जरी सत्तेत असलो तरी सत्य महत्वाचे आहे. पण

सत्तेत असतानाही ही भूमिका चुकीचे असे आम्ही मानतो. परंतू आता हात जोडून सभेतून विनंती करतो की, जरांगे पाटील यांनी व्यक्तीगत टीका टिप्पणी करणे टाळावे असाही सल्ला त्यांनी यावेळी जरांगे पाटील यांना दिला. आरक्षणावरून नेते मोठे होणार आणि कार्यकर्ते संपून जाणार आहे. मोठे- मोठे नेते द्वेष पसरविणारे भाषणे करत असतील कसे होईल. अरे बाबासाहेबांनी स्वतःच्या शरीरात कधी जात शिरू दिली नाही. ते म्हणाले होते की, मी आधीही भारतीय आणि नंतरही भारतीय आहे. आणि याच महापुरुषांना आपण जातीपातीत अडकवत आहोत. पेटवून दिले पाहीजे सगळयांना खरे तर. बाबासाहेबांचा पहिला पुतळा एका मराठ्याने उभारला याचा गर्व आहे. महात्मा फुलेंनी पहिली शिवजयंती साजरी केली. जातीपातीचे बंधन तोडत त्यांनी सुरुवात केली. असा हा महाराष्ट्र होता.

गडचिरोलीत आरोग्य यंत्रणेचे तीन तेरा...

काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोलेसह काँग्रेस नेत्यांनी घेतली आरोग्य मंत्री तानाजी सावंत यांची भेट

नागपूर । प्रतिनिधी

गडचिरोली जिल्ह्यातील आदिवासी भागात आरोग्य यंत्रणेचा कारभार पुन्हा एकदा चव्हाट्यावर आला आहे. कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया झाल्यानंतर ४८ तासांतच एका महिलेचा मृत्यू झाल्याची खळबळजनक घटना घडली आहे. राज्याचे उपमुख्यमंत्री हेच जिल्ह्याचे पालकमंत्री असताना देखील जिल्ह्यातील समस्या आणि विकासकामाकडे त्यांचे पूर्णतः दुर्लक्ष असल्याने जिल्ह्याच्या आरोग्य व्यवस्थेचे तीन तेरा वाजले आहेत. जिल्ह्यातील रुग्णालयांमध्ये डॉक्टरांचे पद रिक्त असून ते भरल्या जात नाही, औषधींचा योग्य साठा नाही, शस्त्रक्रियेसाठी साधन नाही अशा परिस्थितीत सरकारच्या निष्काळजी मुळे अशा घटना जिल्ह्यात घडत आहे.या संदर्भात गडचिरोली जिल्हा काँग्रेस कमिटी अध्यक्ष महेंद्र ब्राह्मणवाडे यांनी प्रदेशाध्यक्ष

नाना पटोले यांच्या कानावर माहिती घातली असता नाना पटोले यांनी तात्काळ आरोग्य मंत्री तानाजी सावंत यांची भेट घेतली व गडचिरोली सारख्या दुर्गम जिल्ह्याकडे विशेष प्राधान्याने लक्ष देऊन यावर तात्काळ उपाय योजना करण्यात यावे अशी मागणी आरोग्य मंत्री तानाजी सावंत यांच्याकडे केली.सोबतच राष्ट्रीय आरोग्य अभियाना अंतर्गत कंत्राटी पद्धतीने काम करणाऱ्या अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांना कायमस्वरूपी कामावर घेऊन, आरोग्य विभागात खाली असणाऱ्या पदाची तातडीने भरती करण्यात यावी, नियमित औषधी पुरवठा करण्यात यावा अशी मागणी देखील करण्यात आली.यावेळी आमदार अभिजित वंजारी, आमदार धीरज लिंगाडे, काँग्रेसचे प्रवक्ते अतुल लोंढे, गडचिरोली जिल्हा काँग्रेसचे अध्यक्ष महेंद्र ब्राह्मणवाडे उपस्थित होते.

सक्सेस कॉम्पुटर एज्युकेशन एम.के.सी.एल. उत्कृष्ट उधोजकता २०23 पुरस्काराने सन्मानित

मुल । प्रतिनिधी

महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित पुणे यांच्या २२ व्या वर्धापनदिनानिमित्त नागपुर येथे जी.एच.रायसोनी महाविद्यालय हिंगणा नागपुर येथे १३ व्या वार्षिक क्षेत्रीय कार्यक्रमात पुर्व नागपुर च्या ६ जिल्हयातील एकुन ६५० संस्था चे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

एम.के.सी.एल. च्या या वार्षिक सभेत मुल येथील ३१ वर्षापासुन कार्यरत नामांकित संस्था सक्सेस कॉम्युटर एज्युकेशन सेंटर मुल यांना उत्कृष्ट उद्योजकता प्रथम पुरस्कार महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालिका डॉ.विना कामथ यांच्या हस्ते सक्सेस कॉम्युटर एज्युकेशन चे संस्थाप्रमुख नितीन दि.येरोजवार यांना या दिमाखदार सोहळ्यात देण्यात आला. याप्रसंगी वरिष्ठ जनरल मॅनेजर अतुल पतोडी, विकास देसाई,अमित रानडे,आ.एल.सी. नागपुर चे क्षेत्रीय को. शशिकांत देशपांडे,यांची पुरस्कार सोहळ्यात प्रमुख उपस्थिती होती.मागील ३० वर्षापासुन सक्सेस कॉम्युटर एज्युकेशन

ही संस्था अनेक विद्यार्थी,विद्यार्थीनी, व्यावसायिक, महीला, सरकारी कर्मचारी अशा अनेक विविध वर्गातील प्रशिनार्थीवा प्रशिक्षण देऊन निपुन केले आहे तसेच मुल तालुक्यातील ६० संगणकाची सुसज्ज अद्यावत लॅब मध्ये प्रशिक्षण देण्याचे काम संस्थेचे पदाधिकारी तसेच शिक्षक वर्ग करित आहे . सक्सेस कॉम्प्युटर एज्युकेशन चे संस्थाप्रमुख नितीन येरोजवार यांनी आपल्या भावना व्यक्त करताना मुल तालुक्यातील सर्व पालक वर्गाचे तसेच प्राचार्य विनोद काळबांधे,प्रा.सुजाता तावाडे,गौरव गुरूनुले, कल्याणी बल्लमवार, पायल कन्नाके,मार्केटिंग एज्युकेटिव उत्कर्षा मानकर ,कोमल निरूडवार यांच्या परिश्रमाचे आवर्जून उल्लेख केला आहे.

हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्रातील काँग्रेस, शिवसेना पक्षाचे सरपंच व कार्यकर्त्यांचा भाजपात प्रवेश

हिंगणघाट । प्रतिनिधी

हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्रात दिवसेंदिवस भाजपाचा मोठया प्रमाणात विस्तार होत असून विधानसभा क्षेत्रातील नागरीक तसेच युवा कार्यकर्ते आ.समिर कुणावार यांचे नेतृत्वावर विश्वास व्यक्त करीत मोठया प्रमाणात भारतीय जनता पक्षात प्रवेश करीत आहेत.दि.१३ रोजी हिंगणघाट, समुद्रपुर, सिंदी रेल्वे विधानसभा क्षेत्रातील येथील महत्त्वाचे पदाधिकारी व कार्यकर्त्यांनी आ. समीर कुणावार यांचे नेतृत्वात थेट विधानभवन परिसरातच भाजपा प्रवेश केला.विधानसभा क्षेत्रातील लोकाभिमुख विकास तसेच कार्यसम्राट आमदार यांची कार्यशैली पहाता हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्रात अनेक राजकीय पक्षांचे पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने भाजपात प्रवेश करीत आहेत.सदर प्रवेश थेट विधान भवन नागपूर येथे दि.१३ रोजी आ. समीर कुणावार यांचे नेतृत्वात करण्यात आला.याप्रसंगी प्रामुख्याने ललित डगवार पाणी पुरवठा सभापती, सुशीला लढी सभापती नगरपंचायत महिला बालकल्याण, रवींद्र लढी शिवसेना प्रमुख , कमलेश भोयर उपसरपंच साखरा ,रमेशराव मडावी सरपंच परडा, संजय शेळकी धपकी , नीता शेळकी सरपंच धपकी , प्रल्हाद नांदुरकर ग्रामपंचायत सदस्य परडा, नामदेवराव उमाटे समुद्रपूर, नारायणराव बादाने पारोधी, विनायकराव मोंढे अंतरगाव, संदीप देरकर शहराध्यक्ष काँग्रेस इत्यादी कार्यकर्त्यांना रितसर भाजपात प्रवेश देण्यात आला. प्रवेश केलेल्या सर्व नवोदित पदाधिकाऱ्यांना उपमुख्यमंत्री ना. देवेंद्र फडणविस व आमदार समीर कुणावार यांनी पुढील वाटचाली साठी शुभेच्छा दिल्या.उपरोक्त कार्यक्रमाचे वेळी कार्यसम्राट आ.समीर कुणावार यांचेसह भारतीय जनता युवा मोर्चा महाराष्ट्र प्रदेश उपाध्यक्ष अंकुश ठाकूर, हिंगणघाट विधानसभा प्रमुख संजय डेहणे, माजी नगरपंचायत अध्यक्ष समुद्रपूर गजानन राऊत , माजी पंचायत समिती उपसभापती योगेश फुसे , रामभाऊ काळे, कवीश्वर इंगोले, भारतीय जनता युवा मोर्चा हिंगणघाट शहराध्यक्ष सोनू पांडे, तुषार हवाईकर इत्यादी भाजपा पदाधिकारी तसेच जेष्ठ कार्यकर्ते सदर कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

आरोग्य योजनांचा लाभ नागरिकांपर्यंत पाहोचवा-सीईओ विवेक जॉन्सन

चंद्रपूर । प्रतिनिधी

राष्ट्रीय एड्स कार्यक्रम अंतर्गत जिल्ह्यातील एचआयव्ही बाधित व सामान्यांसाठी विविध आरोग्य योजना सुरू आहेत. या आरोग्य योजनांचा लाभ नागरिकांपर्यंत पोहोचविण्याच्या सुचना मुख्य कार्यकारी अधिकारी विवेक जॉन्सन यांनी बैठकीत दिल्या.जिल्हा परीषदेतील सभागृहात जिल्हा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण कक्षाचा त्रैमासिक आढावा जिल्हाधिकारी विनय गौडा यांच्या मार्गदर्शनात मुख्य कार्यकारी अधिकारी विवेक जॉन्सन यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात आला. यावेळी ते बोलत होते.

बैठकीला अतिरिक्त जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. भास्कर सोनारकर, जिल्हा महीला व बाल संगोपन अधिकारी डॉ. प्राची नेहुलकर, जिल्हा क्षयरोग अधिकारी डॉ. ललितकुमार पटले, जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी सुमंत पानगंटीवार, वैद्यकीय अधिकारी डॉ. दिलीप मडावी, डॉ. श्रीकांत जोशी, जिल्हा आयसीटीसीचे पर्यवेक्षक निरंजन मंगरुळकर, जिल्हा बाल संरक्षण अधिकारी अजय साखरकर, नसीमा शेख अनवर, देवेंद्र लांजे आदी उपस्थित होते. मुख्य कार्यकारी अधिकारी विवेक जॉन्सन यांनी राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रमाचा संपूर्ण आढावा घेतला.तसेच जिल्ह्यातील अतिजोखिम गटात असणाऱ्या समुदायातील प्रत्येकाला सर्व शासकीय योजनांचा लाभ देण्यासाठी अशासकीय संस्थांची मदत घेऊन त्यादिशेने कार्य करण्याच्या सूचना दिल्या. राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रमाची माहिती सादर करतांना जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी सुमंत पानगंटीवार यांनी जिल्ह्यात प्राथमिक आरोग्य केंद्रापासून ते शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयपर्यंत एचआयव्ही

समुपदेशन व चाचणी सुविधा मोफत पुरविण्यात येत असल्याची माहिती दिली. गतवर्षी २०२२-२३ मध्ये जिल्हयात सामान्य १ लक्ष ५ हजार ४९४ एचआयव्ही चाचण्या करण्यात आल्या. त्यामध्ये ३२४ सामान्य संक्रमित आढळले. त्यांना उपचारावर घेण्यात आले. तसेच ५० हजार २११ गरोदर मातांची एचआयव्ही चाचणी करण्यात आली. त्यामध्ये ४३ माता संक्रमित आढळून आल्या. माहे, एप्रिल ते सप्टेंबर २०२३ पर्यंत ३९ हजार ३७१ सामान्य एचआयव्ही तपासण्या करण्यात आल्या. त्यात सामान्य संक्रमित १५२ आढळले. तसेच २३ हजार ८२९ गरोदर मातांची एचआयव्ही तपासणी करण्यात आली यामध्ये १९ माता संक्रमित आढळल्या. जिल्हा कारागृहात केलेल्या तपासणीमध्ये २ एचआयव्ही बाधित आढळले असल्याचे त्यांनी सांगितले. तसेच अतिजोखीम गटात असणाऱ्या टीजी, एमएसएम, एफएसडब्ल्यु यांना शासकीय योजनांचा लाभ देण्यासाठी जिल्हास्तरावर जिल्हाधिकारी यांच्या निर्देशानुसार जिल्हा समुदाय संसाधन समूह स्थापन करण्यात येणार असल्याचे सांगितले. आढावा बैठकीला संबोधन ट्रस्टचे राज काचोळे, लिंकवर्कर प्रकल्पाचे रोशन आकुलवार, ट्रकर्स प्रकल्प नोबल शिक्षण संस्थेचे प्रकल्प व्यवस्थापक अनिल उईके, जनहिताय मंडळ मायग्रंट प्रकल्पाचे बिरेंद्र कैथल, विहान प्रकल्पाच्या संगिता देवाळकर, विद्या धोबे आदी स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

संपादकीय

राजनीतीचा खेळखंडोबा!

अवघ्या दीड वर्षांत महाराष्ट्राच्या राजकारणाचा खेळखंडोबा कसा झाला आणि नैतिक स्तर कसा रसातळाला पोचला, याचे प्रत्यंतर सध्या माजी मंत्री नवाब मलिक यांच्यावरून सत्ताधारी महायुतीत जो काही बेबनाव माजला आहे, त्यावरून येत आहे.खरे तर तत्कालीन विरोधी पक्षनेते देवेंद्र फडणवीस यांनीच या मलिक महाशयांवर कुख्यात गुंड दाऊद कुटुंबियांशी थेट आर्थिक संबंध असल्याचे आरोप केले होते. तेव्हा मलिक हे एकसंध राष्ट्रवादी काँग्रेसचे केवळ बडे मंत्रीच नव्हे; तर मुख्य प्रवक्तेही होते.पुढे याच आर्थिक व्यवहारांच्या प्रकरणात सक्तवसुली संचालनालयाने (ईडी) मलिक यांना अटकही केली. तेव्हा तर भाजपला फडणवीस यांनी केलेले हे आरोप सिद्ध झाल्यासारखाच आनंद झाला होता.मात्र, त्यानंतरच्या काही महिन्यांतच महाराष्ट्राच्या राजकीय रंगमंचावर एक नवेच नेपथ्य उभे राहिले आणि त्या नेपथ्याचे शिल्पकारही फडणवीस हेच होते, हा निव्वळ योगायोग! या नव्या नेपथ्यानंतर सुरू झालेल्या सत्ताकारणामागे अर्थातच शिवसेनेत पडलेली मोठी फूट होती.त्यानंतर एकनाथ शिंदे मुख्यमंत्री झाले आणि ते सारे नाट्य घडवणाऱ्या फडणवीस यांच्या वाट्याला उपमुख्यमंत्र्यांची भूमिका आली. हा नवा संसार सुरू असतानाच, या नाट्यात आणखी एक कळीचा प्रसंग आला.तो म्हणजे या मलिक महाशयांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षातही फूट पडली. अजित पवार यांच्यासमवेत त्या पक्षाचे अनेक नेते सरकारात सामील होऊन फडणवीस यांच्या मांडीला मांडी लावून बसू लागले! त्यानंतर काही दिवसांतच मलिक यांना जामीन मिळाला आणि त्यांचा स्वैर संचार सुरू झाला.मात्र, या राजकीय नाट्याचा 'खेळ' विधिमंडळ अधिवेशनाच्या निमित्ताने गेल्या आठवड्यात नागपुरात लागला आणि कथानकाला भलतीच कलाटणी मिळाली.या अधिवेशनाच्या पहिल्याच दिवशी मलिक विधानसभेत दाखल झाले व थेट सत्ताधारी बाकांवर जाऊन बसले आणि अचानक आपल्या साधनशुचितेला कलंक लागल्याचा साक्षात्कार भारतीय जनता पक्ष व विशेषत: फडणवीस यांना झाला. त्यामुळेच आता या मलिकांचे करावयाचे तरी काय, असा प्रश्न सत्ताधारी महायुतीपुढे आहे.खरे तर उद्धव ठाकरे मुख्यमंत्री झाल्यावर, ज्यांच्या विरोधात निवडणूक लढवली त्याच काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसशी शिवसेनेने हातमिळवणी करून 'अपवित्र आघाडी' केल्याचा आरोप फडणवीस आणि मंडळी करत होते.मात्र, राष्ट्रवादी काँग्रेसमधील फुटीनंतर त्या गटास आपल्या सोबत घेताना आपणही नेमके तेच करत आहोत, याचे सोयीस्कर विस्मरण भाजपला झाले होते. मात्र, मलिक सत्ताधारी बाकांवर येऊन बसताच फडणवीस यांना जाग आली आणि त्यांनी सत्तेतील राष्ट्रवादीच्या गटाचे नेते अजित पवार यांना पत्र लिहून आपल्या तीव्र भावना व्यक्त करत,'मलिक यांना सत्ताधारी महायुतीत घेणे योग्य ठरणार नाही,' असे कळवले. हे सारे जे काही घडले ते महाराष्ट्राच्या राजकारणाचा गेल्या दीड वर्षांत कसा खेळखंडोबा झाला, तेच दाखवत आहे. त्यापलीकडची बाब म्हणजे अजित पवारांना पाठवण्यात आलेले हे पत्र लगोलग प्रसारमाध्यमे आणि सोशल मीडियावरून सर्वांपर्यंत पोचले.अजित पवार गटाचा यामुळे संताप होणे साहजिकच होते. त्यामुळे या गटाच्या काही नेत्यांनी त्याबाबतची नाराजी जाहीरपणे व्यक्त केली आणि या तथाकथित 'महायुती'त बेबनाव झाल्याचे चित्र उभे राहिले. फडणवीस यांनी या पत्रात बरीच मखलाशी केली आहे.'विधानसभेचे सदस्य म्हणून सभागृहाच्या कामकाजात सहभागी होण्याचा अधिकार मलिक यांना आहे,' असे ते स्वच्छपणे सांगून टाकतात. शिवाय, 'त्यांच्याबाबत वैयक्तिक शत्रुत्व वा आकस अजिबात नाही,' असेही फडणवीस नमूद करतात. हे सारे काय आहे?मलिक यांना 'ईडी'ने अटक केल्यावर भाजपने त्यांची संभावना 'देशद्रोही' अशी केली होती. वैयक्तिक आकस नसतील तर मग त्यांच्याविरुद्ध दाऊदशी संबंधितांशी आर्थिक व्यवहार केल्याचे आरोप याच नेत्यांनी कोणत्या 'पवित्र' भावनेने केले होते?असे अनेक प्रश्न फडणवीस यांच्या या पत्रामुळे उभे राहिले आहेत. वास्तव हे आहे की मलिक यांच्यावर हे आरोप करण्यात आले,तेव्हा पुढे राष्ट्रवादीचे अन्य नेते आपल्या मांडीला मांडी लावून सरकारात सामील होणार आहेत, याची कल्पना नव्हती. आता भाजपची जी पंचाईत झाली आहे, ती याच कुटिल राजकारणामुळे. हे या सर्व बेबनावामुळे स्पष्ट झाले आहे.आता या विषयावरून विरोधक आक्रमक होणार, हे उघडच होते. त्यामुळे आता अजित पवार यांचे ज्येष्ठ सहकारी प्रफुल पटेल यांच्या इकबाल मिरची याच्याशी असलेल्या कथित संबंधाचे प्रकरण विरोधक लावून धरत आहेत.मलिक चालत नाहीत तर मग पटेल कसे काय चालतात, असा प्रश्न विरोधकांनी विचारला आहे. खरे तर दस्तुरखुद्द पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी राष्ट्रवादीच्या नेत्यांवर ७० हजार कोटींच्या गैरव्यवहाराचा आरोप केल्यानंतर अवघ्या चारच दिवसांत अजित पवार सरकारात जाऊन बसले!महाराष्ट्रातील राजकारणाचा भाजपच्या या सत्तापिपासू डावपेचांमुळे जो चिखल झाला आहे, त्याचे नवाब मलिक प्रकरण हे एक प्रतीक आहे. राजकारणाचा हा कमालीचा घसरलेला स्तर अत्यंत उद्वेगजनक आहे. त्यातून महाराष्ट्र केव्हा आणि कसा बाहेर येणार, हा यक्षप्रश्नच आहे.

संरक्षणव्यवस्थेची नवी घडी

देशाला सरसेनाध्यक्ष गरजेचे आहे किंवा नाही, यापासून ते पदाची कार्यव्याप्ती आणि थिएटर कमांडनिर्मितीची प्रक्रिया कशी राबवावी, अशा अनेक बाबींवर आपल्याकडे चर्चा होताना दिसते.देशाला सरसेनाध्यक्ष गरजेचे आहे किंवा नाही, यापासून ते पदाची कार्यव्याप्ती आणि थिएटर कमांडनिर्मितीची प्रक्रिया कशी राबवावी, अशा अनेक बाबींवर आपल्याकडे चर्चा होताना दिसते. तथापि, कार्यवाहीची कूर्मगती मूळ उद्दिष्ट साध्य करण्यात अडथळा ठरत आहे. हे पद निर्माण केल्याला चार वर्षे पूर्ण होत असतानाच्या टप्प्यावर घेतलेला चिकित्सक आढावा.अनेक वर्षांच्या विचारविनिमयानंतर सरकारने सरसेनाध्यक्षपदाची (चीफ ऑफ डिफेन्स स्टाफ-सीडीएस) आवश्यकता स्वीकारून एक जानेवारी २०२० रोजी तत्कालीन लष्करप्रमुख जनरल बिपीन रावत यांना त्या पदावर नियुक्त केले. वास्तविक नेमणूक तीन वर्षांसाठी होती. परंतु हेलिकॉप्टर दुर्घटनेत २०२१च्या अखेरच्या दिवसांत त्यांचे अपघाती निधन झाले.लगेच नवीन पदाधिकाऱ्यांची नेमणूक होईल, अशी अपेक्षा असताना सरकारने तब्बल नऊ महिन्यांनंतर निवृत्त लेफ्टनंट जनरल अनिल चौहान यांना पदोन्नती देवून 'सीडीएस' पदावर नेमणूक केली.जनरल रावत यांची नेमणूक करताना सरकारने त्यांचे अधिकार, कार्याचा विस्तार आणि वरिष्ठता ठरवताना सैन्यदलांवरील मुलकी सरकारचे वर्चस्व अधोरेखित केले. त्यांच्यावर दोन प्रमुख जबाबदाऱ्या देण्यात आल्या. एक म्हणजे तिन्ही सैन्यदलांमध्ये समन्वय घडवून एकत्रित त्रिदलीय भौगोलिक कमांड यांची स्थापना करावी.सैन्यदलांच्या वाढलेल्या संख्येत शक्य तितकी कपात करावी. दुसरा महत्त्वाचा मुद्दा म्हणजे सरसेनापती यांचे काम मुख्यतः तिन्ही सैन्यदलांत समन्वय घडवण्याचे होते. काही कार्यविशेष कमांड, स्पेस (अंतराळ), स्पेशल फोर्सेस (कमांडो) आणि स्ट्रॅटेजिक (क्षेपणास्त्रे) यांची स्थापना करून त्यांना एकत्रित त्रिदलीय मुख्यालयाच्या कार्यकक्षेत आणले जाईल. नवीन पदाची घोषणा होताच अपेक्षाही उंचावल्या होत्या.परंतु जनरल रावत यांची कार्यशैली, राजकीय नेतृत्वाशी त्यांचे असलेले संबंध आणि काहीशी अतिउत्साहातून केलेली विधाने यांच्यामुळे संरक्षण अभ्यासकांच्या मनांत पदाबद्दल प्रश्नचिन्हे निर्माण होत गेली. त्यांच्या निधनानंतर नवीन सरसेनाध्यक्षांची नेमणूक करण्यात विलंब झाल्याने सरकारचा खरा उद्देश काय असावा, याबद्दल शंकानिरसन झालेले नाही.पदस्थापनेची चार वर्षे पूर्ण होत असताना पदाच्या गरजेच्या, त्याच्या कार्याच्या अपेक्षा यांचा आढावा घ्यायला हवा. त्याची उपयुक्तता, उणीवा आणि आवश्यक त्या बदलांची चर्चा आवश्यक आहे. १९९९च्या कारगिल युद्धानंतर सरसेनाध्यक्षपदाची आवश्यकता प्रकर्षाने मांडण्यात आली होती. त्यांचे काम काय असावे, याबद्दल तेव्हा तितकीशी स्पष्टता नव्हती. आजही या पदाच्या कार्यवाहीबद्दल संभ्रम आहेच.सरकार आणि संरक्षण मंत्रालयाचे ते वरिष्ठ एकमेव सल्लागार असावेत (सिंगल पॉइंट अडव्हाईस), ते संरक्षण मंत्रालयाचा भाग असून सैनिकी सल्ला देण्यासाठी स्वतंत्र असतील, अशी कल्पना होती. परंतु प्रत्यक्षात वेगळेच झाले. सरसेनाध्यक्ष यांना नवीन स्थापित डिपार्टमेंट ऑफ मिलिटरी अफेअर्स (डीएमए) याचे प्रमुख बनवून

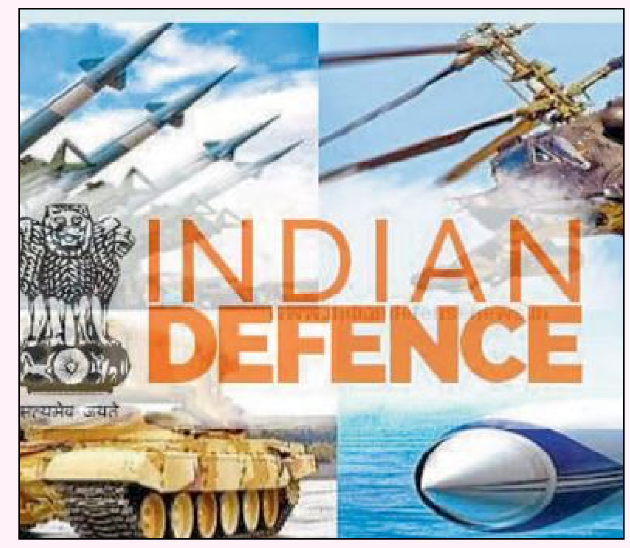

त्यांना संरक्षण मंत्रालयात समाविष्ट करण्यात आले.मंत्रालयात आधीपासून चार सचिवस्तरीय कक्ष आहेत- संरक्षण, संरक्षण उत्पादन, डीआरडीओ (संशोधन) आणि माजी सैनिक कल्याण. याच्यात 'डीएमए'ची भर पडली. एका अर्थाने सरसेनाध्यक्ष संरक्षण मंत्रालयाचे मुख्य सचिव यांच्या अधिकाराखाली आले. वास्तवात लष्करप्रमुख मुख्य सचिवांपेक्षा श्रेष्ठ असतात; परंतु जनरल रावत यांनी अशा व्यवस्थेवर काही आक्षेप घेतल्याचे ऐकिवात नाही.त्यांच्या कार्यवाहीचे विश्लेषण करताना, लष्करी-मुलकी संबंध, आंतर-सैन्यदलीय संघटनात्मक समन्वय व आधुनिकीकरण हे तीन मुद्दे महत्त्वाचे आहेत. ते तपासल्यानंतर जनरल रावत यांच्या कार्यपद्धतीचा काय वारसा होता आणि त्याचे परिणाम काय होणार, याचा अंदाज येईल. जनरल रावत फक्त दोन वर्षे पदावर होते.मग त्यांच्या कार्यपद्धतीला किती दोष देता येईल किंवा त्यांना किती श्रेय देता येईल? तथापि, सुरुवात त्यांनी केली तर सध्यातरी त्यांनाच जबाबदार धरणे उचित आहे. श्रेय त्यांचे, दोष पण त्यांचे, हा सैन्यदलांचा नियम आहे.पहिला मुद्दा लष्करी-मुलकी संबंधांचा आहे. लष्करी दलांवर लोकनियुक्त सरकारचे वर्चस्व असावे याबद्दल दुमत नाही. परंतु लष्करप्रमुख सेवानिष्ठ आणि अनुभवी असतात. त्यांना अभिव्यक्तिस्वातंत्र्य असावे लागते आणि त्यांचा सैनिकी सल्ला सहज झिडकारता येत नाही. दोन उदाहरणे बोलकी आहेत. १९६२ च्या पराभवानंतर संरक्षण मंत्रालयाची धुरा कर्तबगार नेते यशवंतराव चव्हाण यांच्याकडे देण्यात आली.एकदा त्यांच्या अध्यक्षतेखाली मंत्रालयाच्या बैठकीत संरक्षणसचिव पी.व्ही.आर. राव आणि नौदलाचे प्रमुख व्हाईस डमिरल भास्कर सोमण यांच्यात शाब्दिक चकमक झाली. बैठक संपल्यानंतर यशवंतरावांनी दोघांना थांबण्यास सांगितले आणि करड्या शब्दांत 'असे पुन्हा व्हायला नको', अशी समज दिली. दुसरे उदाहरण, इंदिरा गांधी पंतप्रधान असतानाचे.मार्च १९७१ मध्ये सध्याच्या बांगलादेशात आणीबाणी घोषित होताच त्यांच्यासह पूर्ण मंत्रिमंडळाचा त्या देशावर लष्करी आक्रमण करावे, असा सल्ला होता. परंतु तत्कालीन लष्करप्रमुख जनरल सॅम माणेकशॉ यांनी 'ही वेळ योग्य नाही', असा सल्ला दिला आणि त्यावर ते ठाम राहिले. मनात आणले असते तर पंतप्रधान त्यांची बदली करू शकल्या असत्या; परंतु त्यांनी जनरल माणेकशॉ यांचे ऐकले व पुढे देदीप्यमान विजय मिळवला.या घटनांचे तात्पर्य हे की, राजकीय आणि लष्करी नेतृत्वाला आपापल्या अधिकाराच्या मर्यादांची जाणीव असली तर सर्व नीट चालते. मतभेद होणार, पण संयमाने सर्व प्रश्न सोडवले जाऊ शकतात. जनरल रावत ही मर्यादा न पाळता सरकारी प्रतिनिधीसारखे वागत असत.दुसरा मुद्दा एकत्रित त्रिदलीय भौगोलिक कमांड स्थापन करण्याचा आहे. तिन्ही दलांचे विविध ठिकाणी वेगवेगळे कमांड आहेत आणि सर्व आपापल्या क्षेत्रात अनेकदा तेच काम करतात. समन्वयाचा अभाव असल्याने सैनिकांचा वापर वाढतो आणि खर्चदेखील अधिक होतो. मुळात संकल्पना योग्य आहे; परंतु ती कार्यवाहीत आणणे, तिची अंमलबजावणी करणे अत्यंत कठीण आहे.विशेष म्हणजे एकत्रित कमांड संकल्पनेला हवाईदलाचा पहिल्यापासून कडवा विरोध आहे. लष्कर आणि नौदलाचे कार्यक्षेत्र वेगळे असते आणि याच्यात काही बदल करता येत नाही. परंतु लढाऊ विमाने एका क्षेत्रातून दुसरीकडे सहज वळवली जाऊ शकतात, ही लवचिकता त्यांचे बळ आहे.त्यांना जर एका भौगोलिक क्षेत्रात बांधून ठेवले तर त्यांचा पाहिजे तिथे वापर होणार नाही, हाच हवाईदलाचा रास्त युक्तिवाद आहे आणि तो नाकारता येत नाही. आपल्याकडे एवढी लढाऊ विमानांची संख्या नाही की, त्यांचे वाटप होऊ शकते, म्हणून हा प्रश्न प्रलंबित आहे.सैन्यदलांच्या संख्येत कपातीसाठी अग्निवीर योजना कार्यान्वित केली गेली आहे. परंतु ती किती यशस्वी होईल, हे समजायला वेळ लागेल. प्रथमदर्शनी ही योजना कितीही आकर्षक वाटली तरी तिची परीक्षा रणांगणावर झाल्याशिवाय क्षमतेबद्दल प्रश्न कायम राहतील. सैन्यदलांचे आधुनिकीकरण हा अखेरचा महत्त्वाचा मुद्दा आहे.संरक्षणसिद्धतेची गरज लक्षात घेऊन राष्ट्रीय सुरक्षा धोरण आखलेले असते आणि आता पहिल्यांदा अधिकृत सुरक्षा धोरण प्रसिद्ध होणार आहे. या धोरणामुळे सैन्यदलांना भविष्याची दिशा आणि ध्येय मिळेल. आधुनिकीकरण फक्त शस्त्रसामग्री आणि तंत्रज्ञानाचे नसून सैन्यदलांच्या सर्व कार्यवाहीवर परिणाम करणारे असायला पाहिजे. त्यात सैद्धांतिक, संघटनात्मक रचना, प्रशिक्षण आणि सामरिक योजना यांचा समावेश असला पाहिजे.शस्त्रसामग्री अद्ययावत तंत्रज्ञानाची असेल तर लष्कराच्या सरसेनापतीला सामरिक वैचारिक स्वातंत्र्य अधिक मिळते. या क्षेत्रात आपण मागे आहोत, हे कटू सत्य आहे. सरसेनाध्यक्षपदाच्या सर्वांगीण कार्याचा विस्तार पाहिल्यावर नवीन आणि भावी अधिकारी ही उणीव भरून काढतील, अशी अपेक्षा बाळगता येईल.

विज्ञान संशोधनासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता

विविध प्रकारच्या विज्ञान संशोधन प्रक्रियेमध्ये कृत्रिम बुद्धिमत्ता निश्चितच वरदायी आणि वेगवान संशोधनासाठी उपयुक्त आहे. तथापि, त्याचा वापर तारतम्याने आणि विवेकाने करणे अगत्याचे आहे.'जो हुकूम मेरे आका', असं म्हणत आपल्या इच्छांची पूर्तता करणारे सिरी, अलेक्सा यांच्यासारखे अभासी सहायक (ींळीींरश्र रीीळींरपीं) आपल्याशी संवाद साधणारे इतर चॅटबॉट, विचारलेल्या प्रश्नांना चुटकीसरशी उत्तरं देणारी 'चॅटजीपीटी'सारखी प्रणाली, स्वयंचलित मोटारगाडीसारखी साधनं, या कोणे एकेकाळी परीकथेतील किंवा विज्ञानकथेतील अद्भुत कल्पना होत्या.पण आज त्या केवळ कल्पना न राहता वास्तवाचा, आपल्या दैनंदिन जीवनाचा भाग बनत चालल्या आहेत. त्यामुळे यांसाठी आधारभूत असलेली आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (एआय) अर्थात 'कृत्रिम बुद्धिमत्ता' ही आजच्या प्रचंड वेगाने विकसित होत असलेल्या जगातील परवलीची संकल्पना झाली आहे.कृत्रिम बुद्धिमत्ता म्हणजे मशीनद्वारे, विशेषतः संगणक प्रणालीद्वारे मानवी बुद्धिमत्ता प्रक्रियांचे ीळींश्रींळेप (अनुकरण) करणे. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या विकसनासाठी मोठ्या प्रमाणात प्रशिक्षण डाटा उपलब्ध करून दिला जातो. यात दिलेल्या नमुन्यांचे विश्लेषण करून, त्यातील सहसंबंध अभ्यासून, लर्निंग (शिकणं), रिझनिंग (तर्क लढविणं) यांसारख्या कौशल्यांद्वारे कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा विकास होतो.'मशीन लर्निंग सॉफ्टवेअर प्लिकेशन्स' उपलब्ध डाटाचा इनपुट म्हणून वापर करून भविष्यातील स्थितींबद्दल अंदाज व्यक्त करतात. डीप लर्निंग हा मशीन लर्निंगचा एक उपसंच मेंदूची रचना कशी आहे, याविषयीच्या आपल्या ज्ञानावर आधारित आहे.डीप लर्निंगच्या अंतर्गत असलेलं प्रतिमा ओळखण्याचे साधन लाखो उदाहरणांचे पुनरावलोकन करून प्रतिमांमधील वस्तू ओळखायला, त्यांचे वर्णन करायला शिकू शकते. नवीन, वेगाने सुधारणारी जनरेटिव्ह कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्रे वास्तववादी मजकूर, प्रतिमा, संगीत इत्यादींची निर्मिती करू शकतात.अनेक क्षेत्रांतली परिमाणे बदलत असलेल्या या विज्ञानाधारित कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा खुद्द विज्ञान क्षेत्रावर प्रभाव पडला नसता तरच नवल! खरं तर 'विज्ञान क्षेत्रावर कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा प्रभाव' या विषयाचा आवाका खूपच मोठा आहे. परंतु लेखाची शब्दमर्यादा लक्षात घेता या लेखात त्यातील काही निवडक मुद्यांच्या अनुषंगाने जाणून घेऊ या.

संशोधनासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता

पारंपरिक वैज्ञानिक पद्धतीनुसार आपण निरीक्षणांद्वारे निसर्गाबद्दल शिकत आलो आहोत. उदाहरणार्थ, जोहान्स केप्लरने टायको ब्राहेच्या ग्रहांच्या स्थानांच्या तक्त्यांचा अभ्यास करून 'ग्रह लंबवर्तुळाकार कक्षेत फिरतात' असे अनुमान काढले. त्यानंतर सिम्युलेशन (अनुकरण) या तंत्राचा वापर होऊ लागला. यात उपलब्ध डाटावर आधारित मॉडेल तयार केलं जातं आणि त्याबरहुकूम पुढील अंदाज व्यक्त केला जातो.अंतरिक्षातील खगोलीय वस्तूंच्या आतापर्यंतच्या हालचालींवर आधारित मॉडेल बनवून भविष्यात त्यांची एकमेकांशी टक्कर कधी होईल, असा अंदाज लावणं अशा अनुकरणामुळे शक्य होतं. निरीक्षण आणि अनुकरण यांमुळे शास्त्रज्ञ गृहीतके निर्माण करू शकतात. ज्यांची नंतर पुढील निरीक्षणांसह चाचणी करता येते. कृत्रिम बुद्धिमत्तेअंतर्गत या दोन्हीच्या पुढे जाऊन 'जनरेटिव्ह मॉडेलिंग'सारख्या मार्गाचं अनुसरण होऊ शकतं.मोठ्या प्रमाणावर डाटावर प्रक्रिया करण्याची, तसेच त्याचं विश्लेषण करण्याची कृत्रिम बुद्धिमत्तेची क्षमता वैज्ञानिक संशोधनाच्या दृष्टीने अत्यंत मोलाची आहे. यामुळे नवीन औषध शोधांपासून ते हवामान मॉडेलिंगपर्यंत अनेक प्रकारचं संशोधन विस्तारण्यासाठी आणि गतिमान करण्यासाठी शक्तिशाली मशीन लर्निंग सिस्टिमचा अंतर्भाव केला जातो.वैज्ञानिक चौकशीचा (ीळशपींळषळल ळपर्िीळी) भाग असलेली गृहीतक निर्मिती, डाटा विश्लेषण, सिम्युलेशन आणि चाचणी या पद्धतींवर एकत्रित कार्य करण्याची क्षमता अधिक असल्याने कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर गुंतागुंतीच्या वाटणाऱ्या वैज्ञानिक समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी फायद्याचा ठरतो. विज्ञान संशोधनासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर करताना

पुढील गोष्टी लक्षात घेणे गरजेचे आहे.

विज्ञान संशोधनात कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर करताना समोर असलेली आव्हाने :

१) सर्वसाधारण मजकूर आणि प्रतिमानिर्मितीसाठी आवश्यक डाटाशी तुलना केल्यास वैज्ञानिक संशोधनासाठी लागणाऱ्या प्रायोगिक किंवा निरीक्षणात्मक डाटाच्या बाबतीत अचूकता अतिशय मोलाची आहे. डाटाची गुणवत्ता महत्त्वाची असल्याने हा डाटा काळजीपूर्वक रचना केलेल्या प्रयोगांतून निष्पन्न झालेला असणं गरजेचं आहे. त्यामुळे अशा प्रकारच्या डाटाची उपलब्धता तुलनेने अवघड आणि महाग आहे.

२) हेही लक्षात घ्यायला हवं की, अनेक वैज्ञानिक नवकल्पना नमुनेदार डाटाऐवजी विसंगत (रपोरश्रीं) डाटा समजून घेण्यावर अवलंबून असतात. कृत्रिम बुद्धिमत्तेसाठी उपलब्ध डाटा बऱ्याचदा नमुनेदार (ींूळिलरश्र) असण्याची जास्त शक्यता आहे.

३) विज्ञानात उपलब्ध डाटावर आधारित अंदाज बांधण्याइतकंच त्या डाटाच्या उगमासाठी कारणीभूत अंतर्निहित यंत्रणेची पाळंमुळं शोधणं, हेही महत्त्वाचं आहे. डाटाचे मॉडेल-फ्री पद्धतीने विश्लेषण केल्यास त्या अभ्यासाचे आउटपुट डाटाला सारांशित करेल; परंतु डाटाचा अर्थ लावणार नाही.

४) विज्ञानात कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्र यशस्वीरित्या लागू करण्यासाठी संशोधन प्रश्नांना सर्वोत्तमरीत्या कसे मांडायचे याचा मूलगामी पुनर्विचार करणे आवश्यक आहे.

कामे सोपी अन् वेगवान

विज्ञान संशोधनात कृत्रिम बुद्धिमत्तेचाच वापर करण्याची उदाहरणे :

१) आकाशगंगा उत्क्रांत होत असताना होणाऱ्या भौतिक बदलांची तपासणी करण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित 'जनरेटिव्ह मॉडेलिंग'चा वापर करण्यात येत आहे.

२) प्रथिनांच्या संरचनेचं निर्धारण करणं हे तांत्रिकदृष्ट्या किचकट काम मशीन लर्निंग पद्धती वापरून सुलभ होते.

३) सतत होणाऱ्या हवामान बदलांमुळे डाटावरून विश्वसनीय अंदाज लावणे आव्हानात्मक असते. त्यासाठी आता मशीन लर्निंगचा उपयोग केला जाऊ लागला आहे.

४) कृत्रिम बुद्धिमत्ता वापरून अंटार्क्टिक हिमखंडांचे ०.०१ सेकंदात नकाशा बनवले गेले. न्यूरल नेटवर्कवर आधारित 'एआय' प्रणालीने मानवापेक्षा दहा हजार पट अधिक वेगाने हे कार्य पूर्ण केले.

५) डीपस्क्रीन, डीपकेमसारख्या 'एआय' टूल्समुळे मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध असलेल्या डाटाचे वेगाने विश्लेषण करणे, नवीन रेणूंची रचना करणे, संभाव्य औषधांच्या परिणामकारकतेचा अंदाज लावणे अशी कार्ये अधिक कार्यक्षमतेने करता येत आहेत.

६) खगोलशास्त्रासाठी 'एआय'चा एक फायदा म्हणजे दुर्बिणी, उपग्रह आणि इतर उपकरणांमधून मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध झालेल्या डाटाचे द्रुत आणि अचूकपणे विश्लेषण करण्याची आणि त्यावर प्रक्रिया करण्याची क्षमता. यामुळे खगोलशास्त्रज्ञांचा बराच वेळ आणि मेहनत वाचते.

थोडक्यात, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, शोध प्रक्रियेला गती देऊन विज्ञान संशोधन क्षेत्रावर आपला वैशिष्ट्यपूर्ण ठसा उमटवीत आहे. मशीन लर्निंग अल्गोरिदम, व्हर्च्युअल असिस्टंट आणि सिम्युलेशन यांसारख्या तंत्रांचे एकत्रीकरण जीनोमिक्स, औषधशोध आणि पदार्थविज्ञान यांसारख्या क्षेत्रात नवीन शक्यतांचा मार्ग मोकळा करत आहे. विज्ञान संशोधन क्षेत्रातील एरवी किचकट, वेळखाऊ, खूप मेहनतीची आवश्यकता असलेली कार्ये कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या वापरामुळे सुलभ होत आहेत.दिवसेंदिवस विकसित होणाऱ्या कृत्रिम बुद्धिमत्तेत वैज्ञानिक संशोधनाचे भविष्य घडवण्याचं अफाट सामर्थ्य आहे. अर्थात, हे तंत्रज्ञान दुधारी शस्त्र असल्यामुळे त्याची निर्मिती, विकसन आणि वापर करताना कुठे थांबायचे ते कळणे, मानवाने या बाबतीत तारतम्य बाळगणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. हे न कळल्यास, मानवासाठी वरदायी ठरत असलेलं हे तंत्रज्ञान 'स्वतःच्या हाताने स्वतःच्याच पायावर मारलेली कुऱ्हाड' ठरेल.

चंद्रपूरच्या जिल्हा क्रीडा संकुलासाठी ५७ कोटी निधी मंजूर

पालकमंत्री ना.सुधीर मुनगंटीवार यांच्या पाठपुराव्यामुळे खेळाडूंना मोठा दिलासा

चंद्रपूर–जिल्ह्यातील खेळाडूंसाठी एक खूष खबर आहे, राज्याचे वन, सांस्कृतिक कार्य आणि मत्स्यव्यवसाय मंत्री तसेच पालकमंत्री ना. सुधीर मुनगंटीवार यांच्या प्रयत्नांतून जिल्हा क्रीडा संकुलाच्या बांधकामासाठी ५७१८.३० लक्ष रुपये निधी मंजूर झाला आहे. शहरात ना. मुनगंटीवार यांच्या संकल्पनेतून सुरु असलेल्या विविध विकास कामांच्या यादीत राज्य शासनाच्या या निर्णयामुळे भर पडली असून क्रीडा क्षेत्रात आनंदाचे आणि उत्साहाचे वातावरण आहे. जिल्ह्यात होऊ घातलेल्या राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धेच्या पार्श्वभूमीवर राज्य सरकारचा हा निर्णय अत्यंत महत्वाचा मानला जात असून; विविध क्रीडा संघटनांनी, मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री पालकमंत्री, क्रीडामंत्री तसेच शासनाचे आभार मानले आहेत. यापूर्वी या संकुलाकरीता २० कोटी रुपये खर्च झाले असून ७७१८.२० लक्ष रुपयांची सुधारीत मान्यता प्रदान करण्यात आल्याचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.मैदानी खेळात चंद्रपूरचे युवक राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर चमकले पाहिजे, त्यांना यश मिळाले पाहिजे यासाठी त्यांना क्रीडानुकूल वातावरण मिळावे म्हणूनच पालकमंत्री म्हणून मी सर्व सुविधा उपलब्ध करून देण्यास कटिबद्ध आहे; राज्य सरकारने याचाच एक भाग म्हणून चंद्रपूर जिल्हा क्रीडा संकुलासाठी मागणीची दखल घेत सुमारे ५७ कोटी रुपये मंजूर केले आहेत अशा भावना पालकमंत्री ना. सुधीर मुनगंटीवार यांनी व्यक्त केल्या आहेत; त्यांनी यासाठी मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री आणि क्रीडामंत्र्यांचे आभार मानले आहेत.जिल्हा क्रीडा संकुल सुसज्ज असावे आणि खेळाडूंना दर्जेदार सुविधा प्राप्त व्हाव्यात अशी मागणी चंद्रपूर शहर भारतीय जनता पार्टीच्या माध्यमातून खेळाडूंनी पालकमंत्री ना. सुधीर मुनगंटीवार यांच्याकडे केली होती. ना. मुनगंटीवार यांनी पाठपुरावा पाठपुरावा केला होता. चंद्रपूर या आदिवासीबहुल क्षेत्रामध्ये अनेक गुणी खेळाडू आहेत. त्यांना

योग्य प्रशिक्षण आणि सरावासाठी सुसज्ज मैदान उपलब्ध करून देणे हे शासनाचे कर्तव्य आहे ; या भावनेतूनच जिल्ह्यातील आदिवासी व इतर सर्व तरुणांना क्रीडा क्षेत्रात उंच भरारी घेता यावी म्हणून माझा प्रयत्न सुरु आहे, असेही ना. मुनगंटीवार यांनी म्हटले आहे.पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वात देश मिशन ऑलम्पिक २०३६ ची तयारी करत असताना, राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धेची जबाबदारी चंद्रपूरवर सोपविण्यात आली ही अतिशय अभिमानाची बाब आहे ; याच पार्श्वभूमीवर राज्य सरकारनेही जिल्हा क्रीडा संकुलाच्या सर्वांगीण विकासासाठी जाहीर केलेला निधी हा खेळाडूंचे मनोबल उंचाविणारा आहे अशी प्रतिक्रियाही ना मुनगंटीवार यांनी व्यक्त केली आहे.याशिवाय ना. सुधीर मुनगंटीवार यांनी पुढाकार घेऊन यापूर्वीच विकासकामांचा धडाका लावून आणलेल्या नावीन्यपूर्ण प्रकल्पामुळे चंद्रपूर जिल्ह्यास राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रतिष्ठा प्राप्त झाली आहे. ज्यामध्ये मिशन शौर्य अंतर्गत चंद्रपूरसह विदर्भाचा अभिमान ठरलेल्या आदिवासी विद्यार्थ्यांना एव्हरेस्ट शिखर सर करण्यासाठी दिलेले प्रोत्साहन; त्यामुळे देशात वाढलेला चंद्रपूरचा गौरव याचे श्रेय ना. सुधीर मुनगंटीवार यांचेच आहे. या सोबतच प्रामुख्याने देशाचा मानबिंदू असलेली वन अकादमी, देशाच्या संरक्षणासाठी लढणारे वीर जवान घडविण्यासाठी देशाचा वैभव वाढविणारी सैनिक शाळा, बल्लारपूर येथील सुसज्ज क्रीडा संकुल, आंतरराराष्ट्रीय दर्जाचा स्मार्ट सिंथेटीक ट्रॅक, मूल येथील कृषी महाविद्यालय, मूल, पोंभुर्णा येथील क्रीडा संकुल, चंद्रपूर शहरातील सर्व सुविधायुक्त बॅडमिंटन हॉल, बाबूपेठ येथील स्व अटलबिहारी वाजपेयी स्टेडियम, बांबू संशोधन केंद्र, शहरातील आकर्षक रामसेतू, बाबुपेठ येथील उड्डाणपूल या आणि अशा अनेकविध कामांमुळे ना. सुधीर मुनगंटीवार यांनी चंद्रपूर शहराला प्रगतीच्या वेगळ्या उंचीवर स्थान प्राप्त करून दिले आहे. सदर क्रीडा संकुलामध्ये प्रवेशद्वार, संरक्षण भिंत, ड्रेनेजसह मुला-मुलींचे वसतिगृह, फर्निचर, मल्टीपर्पज इंडोअर गेम बिल्डिंग, बास्केटबॉल, टेनिससह सर्वच खेळांची सोय, प्रशासकीय इमारत, प्रेक्षक गॅलरी, कोचेस रूमसह जलतरण तलाव, जिम्नेशियम साहित्य, उत्तम शिल्पकला इत्यादींची निर्मिती होणार आहे.

लोक अदालतीमध्ये न्यायालयाने धरली आधुनिक तंत्रज्ञानाची कास

तांत्रिक कारणासाठी प्रकरण प्रलंबित न ठेवता व्हिडिओ कॉलद्वारे पडताळणी करून प्रकरणाचा केला निपटारा

चंद्रपूर–राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण, सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली आणि राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश तथा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे अध्यक्षा समृद्धी भीष्म यांच्या मार्गदर्शनात राष्ट्रीय लोक अदालतीचे आयोजन करण्यात आले होते. चंद्रपूर जिल्हा न्यायालय तसेच सर्व तालुक्यातील न्यायालयात ९ डिसेंबर रोजी राष्ट्रीय लोक अदालत घेण्यात आली. या लोकअदालतीत तब्बल २ हजार ६७९ प्रकरणांचा निपटारा करण्यात आला. राष्ट्रीय लोक अदालतीत तडजोडीसाठी ठेवण्यात आलेल्या प्रकरणात न्यायालयाने तंत्रज्ञानाची कास धरली. चंद्रपुरातील अर्जदार पत्नी व कश्मीरमधील गैरअर्जदार पती यांच्यामध्ये कौटुंबिक कलहातून चंद्रपूर जिल्हा न्यायालयात खटले सुरू होते. नुकत्याच संपन्न झालेल्या लोकन्यायालयातील पॅनल क्रमांक-१ समोर सदर दाम्पत्यांच्या अनेक खटल्यांपैकी एक फौजदारी अपील तडजोडीसाठी ठेवण्यात आले होते. दोन्ही पक्षकारांमध्ये तडजोड झाली मात्र, पडताळणीच्या वेळी गैरअर्जदाराच्या उपस्थितीचा प्रश्न निर्माण झाला. यावेळी पॅनल प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश भगवान फड यांनी गैरअर्जदाराच्या वकीलांचे भ्रमणध्वनीवरून काश्मीर येथे राहत असलेल्या गैरअर्जदाराशी व्हाट्सअप व्हिडिओ कॉलद्वारे संपर्क साधून तडजोडीचे मुद्दे समजावून सांगितले व पडताळणी केली. जिल्हा न्यायाधीशांनी सदर प्रकरण तांत्रिक कारणासाठी प्रलंबित न ठेवता आधुनिक तंत्रज्ञानाची कास धरून व्हिडिओ कॉलद्वारे पडताळणी करून प्रकरणाचा निपटारा केला. यामुळे दोन्हीकडील पक्षकार, वकील तसेच उपस्थितांनी समाधान व्यक्त केले. यावेळी जिल्हा न्यायाधीश तथा अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश पांडूरंग भोसले, पॅनल सदस्य ड. विनोद बोरसे, अर्जदाराचे वकील एम. एच. अली तसेच गैरअर्जदाराचे वकील आर. बी. इंगळे यांची उपस्थिती होती. जिल्ह्यातील सर्व न्यायालयामध्ये लोक अदालत यशस्वी होण्यासाठी सर्व न्यायाधीश, वकील, न्यायालयीन कर्मचारी तसेच पोलीस कर्मचाऱ्यांचे सहकार्य लाभले, असे जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे सचिव सुमित जोशी यांनी कळविले आहे.

चंद्रपूर जिल्हयातील २५ बालके मुंबई येथील फोर्टीज हॉस्पीटलमध्ये हृदयविकार शस्त्रक्रियेकरीता होणार रवाना

श्री माता कन्यका सेवा संस्थेचा उपक्रम

चंद्रपूर–स्व. डॉ. सच्चिदानंद मुनगंटीवार यांच्या जयंतीनिमित्त दि. २९ ऑक्टोंबर २०२३ रोजी श्री माता कन्यका सेवा संस्था व मुंबई येथील फोर्टीज हॉस्पीटल यांच्या संयुक्त विद्यमाने मोफत हृदयविकार तपासणी शिबिर चंद्रपूर येथील वनअकादमीमध्ये घेण्यात आले. यावेळी तपासणी दरम्यान ६४ बालकांना हृदयविकारासंबंधी आजार आढळून आले. त्यामुळे पहिल्या टप्प्यात आज दि. १३ डिसेंबर २०२३ रोजी २५ बालकांना हृदयविकार शस्त्रक्रियेकरिता मुंबई येथील फोर्टीज हॉस्पीटल येथे नेण्यात येणार आहे. या हॉस्पीटलमध्ये त्यांच्यावर शस्त्रक्रिया करण्यात येईल. मुंबई येथे हृदयविकार शस्त्रक्रियेकरिता रवाना होत असलेल्या सर्वांना राज्याचे वने, सांस्कृतिक कार्य व मस्त्यव्यवसाय मंत्री ना. सुधीर मुनगंटीवार यांनी शस्त्रक्रियेकरिता व शस्त्रक्रिया करून सुखरूप चंद्रपूरला परत येण्याकरिता हार्दिक शुभेच्छा दिल्या आहे.श्री माता कन्यका सेवा संस्था चंद्रपूर सातत्याने हृदयरोग मोफत तपासणी शिबिर, कर्करोग तपासणी शिबिर, नेत्रचिकित्सा शिबिर घेत आहे. यामध्ये शस्त्रक्रियेकरिता पात्र असलेल्या रुग्णांना मुंबई, सेवाग्राम, दिल्ली, हैद्राबाद व बेंगरूळ इ. ठिकाणी मोफतमध्ये शस्त्रक्रिया करुन घेत आहे. त्यामुळे गरिब नागरिकांना मोठा दिलासा मिळून पुढील आयुष्य सुदृढ जगण्याकरिता मदत होत असून कुटूंब उध्दवस्त होण्यापासून वाचविण्यात येत आहे. मुंबई येथे श्री माता कन्यका सेवा संस्थेचे सचिव राजेश्वर सुरावार व शैलेंद्रसिंग बैस यांच्या नेतृत्वाखाली बालकांना शस्त्रक्रियेसाठी मुंबई येथे नेण्यात येत आहे.

आनंद निकेतन महाविद्यालयाला शालेय राज्यस्तरीय बॉक्सिंग स्पर्धेमध्ये रजत पदक

वरोरा–क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे यांच्या अंतर्गत दि.१ ते ३ डिसेंबर २०२३ दरम्यान जिल्हा क्रिडा संकुल, अकोला येथे झालेल्या शालेय राज्यस्तरीय बॉक्सिंग स्पर्धेमध्ये आनंद निकेतन विद्यालयाच्या कु. प्रिया किंनाके आणि दक्षता मिलमिले या दोन्ही खेळाडुंनी नागपूर विभागाचे प्रतिनिधित्व करत रौप्य पदक प्राप्त केले.या दोन्ही खेळाडूंनी जिद्द आणि चिकाटीने मेहनत केली आणि आपल्या खेळाचे उत्कृष्ट प्रदर्शन करत पदक प्राप्त केले. त्यांच्या या विजयाचे सर्वत्र कौतुक केले जात आहे.त्यांनी आपल्या विजयाचे श्रेय प्रशिक्षक पंकज शेंडे तसेच मार्गदर्शक प्रा.तानाजी बायस्कर यांना दिले. आनंद निकेतन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.मृणाल काळे, उपप्राचार्य प्रा.राधा सवाने,शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभाग प्रमुख प्रा.तानाजी बायस्कर यांनी त्यांचे अभिनंदन केले व पुढील स्पर्धेकरिता शुभेच्छा दिल्या.

पुणे लोकसभेसाठी लवकरात लवकर पोटनिवडणूक घ्या मुंबई उच्च न्यायालयाचे केंद्रीय निवडणूक आयोगाला निर्देश

मुंबई–भाजपचे दिवंगत नेते गिरीश बापट यांच्या निधनानंतर लोकसभा मतदारसंघाची जागा रिक्त झाली होती. या जागेवर अद्यापही निवडणूक न झाल्यामुळे उच्च न्यायालयाने नाराजी व्यक्त केली आहे. गिरीश बापट यांच्या निधानामुळे रिक्त झालेल्या जागेवर तातडीने निवडणूक घेण्याचे निर्देश कोर्टाने निवडणूक आयोगाला दिले आहे.गिरीश बापट यांच्या निधनामुळे रिक्त झालेल्या लोकसभा मतदारसंघाच्या जागे प्रकरणी मुंबई उच्च न्यायालयात सुनावणी झाली. न्यायमूर्ती जीएस पटेल आणि न्यायमूर्ती कमल खता यांनी पुणे लोकसभा मतदारसंघासाठी १० महिन्यांत निवडणूक आयोगाला मतदान कसे करता आले नाही ? असा सवाल केला आहे.पुणे लोकसभेच्या जागेसाठी पोटनिवडणूक घेतल्यास त्यांना काम करण्यासाठी केवळ ३ ते ४ महिन्यांचा कालावधी मिळेल. लोकसभेच्या निवडणुका पुढील वर्षी होत आहेत, असे कारण केंद्रीय निवडणूक आयोगाने दिले होते. पण न्यायालयाने आयोगाचा निर्णय़ रद्द करत पोटनिवडणूकीचे आदेश दिले आहेत.गिरीश बापट यांचे २९ मार्च २०२३ रोजी निधन झाले आहे. तेव्हापासून ही जागा रिक्त आहे. पोटनिवडणूक होणार की नाही, याबाबत मागील काही महिने चर्चा सुरू होती. आयोगाने निवडणूक होणार नसल्याचे स्पष्ट केले होते. पण जनहित याचिका दाखल झाल्यानंतर पुन्हा हा मुद्दा चर्चेला आला होता. न्यायालयात सुनावणीदरम्यान न्यायालयाने यावरून आयोगाच्या भूमिकेवर नाराजी व्यक्त केली होती.सोमवारच्या सुनावणीत आयोगाचे वकील प्रदीप राजगोपाल यांनी न्यायालयाला सांगितले होती की, निवडणूक आयोग २०२४ च्या निवडणूक कामात व्यस्त आहे. तसेच देशात अन्य ठिकाणी निवडणुका सुरू आहेत. या कारणास्तव पुण्याची पोटनिवडणूक घेणे शक्य नाही. आता निवडणूक घेतली तर काही महिन्यांतच कार्यकाळ संपेल, असे आयोगाने न्यायालयाला सांगितले होते.पुणे लोकसभेच्या या पोटनिवडणुकीसाठी पुणे भाजपमध्ये अनेक जण इच्छुक असल्याचे समजतेय. त्यात स्वरदा बापट यांच्यासह शहराध्यक्ष जगदीश मुळीक, माजी महापौर मुरलीधर मोहोळ, आमदार सिद्धार्थ शिरोळे, माजी आमदार मेधा कुलकर्णी अशी भाजपकडे इच्छुकांची मोठी फौज आहे. मात्र यातून एकाची निवड करणे सोपे नाही. त्यामुळे भाजपचं नेतृत्व यावर बोलण्याचं टाळत आहे. कसब्यात उमेदवार चुकल्याने भाजपला हक्काचा मतदारसंघ गमवावा लागला. त्यामुळे उमेदवार निवडताना भाजपला खूप विचार करुन निर्णय घ्यावा लागणार आहे.दुसरीकडे काँग्रेस आणि राष्ट्रवादीमध्ये देखील ही जागा लढवण्यावरुन तू तू मैं मैं पाहायला मिळत आहे. वर्षानुवर्ष काँग्रेसकडून लढवण्यावरुन येणारी ही जागा आम्हीच लढवणार असे काँग्रेस नेते म्हणत आहे. तर पुणे शहरात आमची ताकद वाढल्याने ही आम्हाला मिळायला हवी, असा दावा राष्ट्रवादीचे नेते करताना दिसत आहे. महाविकास आघाडी अस्तित्वात आली असून सत्ता न मिळाल्यास ती अस्तित्वात राहणार नाही, असा दावा भाजपकडून करण्यात येत आहे.

संस्कार-संघर्ष- स्थैर्य-स्वाभिमान व सर्वांचा विकास या विचारसुत्रावर वाटचाल करतांना डगमगणार नाही-पंकजाताई

परळी वैजनाथ -लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे हा तुमचा- माझा - आपल्या सर्वांचा स्वाभिमान असून त्यांचे संस्कार व विचार हे शतायुषी करण्याचा संकल्प आज आपण करूया. गावागावापर्यंत आणि नव्या पिढीपर्यंत मुंडे साहेबांचे विचार पोहोचविण्याचा हा संकल्प आहे. मुंडे साहेबांनी दिलेला संस्कार- संघर्ष -स्थैर्य - स्वाभिमान व सर्वांचा विकास या विचार सूत्रावर वाटचाल करताना आपले आयुष्य जनतेसाठी समर्पित आहे.यासाठी स्वतःचे काहीही होवो परंतु या मार्गावर वाटचाल करताना कधीही डगमगणार नसल्याचा खंबीर विश्वास भाजपच्या राष्ट्रीय सचिव पंकजाताई मुंडे यांनी आज गोपीनाथगडावर बोलताना व्यक्त केला.लोकनेते मुंडे साहेब यांच्या जयंतीनिमित्त पंकजाताई मुंडे यांनी आवाहन केल्याप्रमाणे संपूर्ण महाराष्ट्रभर गावागावात गोपीनाथगड गेल्याचे चित्र बघायला मिळाले. या अनुषंगाने आज १२ डिसेंबर रोजी दिवंगत लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांचे समाधीस्थळ असलेल्या गोपीनाथगडावर हजारो मुंडे समर्थकांनी येऊन समाधीचे दर्शन घेतले. त्यानंतर गोपीनाथगडावर लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांच्या समाधीचे दर्शन घेऊन त्यांनी उपस्थितांशी व महाराष्ट्रभरातील मुंडेभक्तांशी संवाद साधला. यावेळी मातोश्री प्रज्ञाताई मुंडे, बीडच्या खासदार डॉ.प्रीतम मुंडे यांच्यासह कुटुंबातील सदस्य उपस्थित होते.यावेळी बोलताना पंकजाताई मुंडे म्हणाल्या, आजचा गोपीनाथगडावरील कार्यक्रम हा कौटुंबिक कार्यक्रम आहे. मी आवाहन केल्यानंतर गावागावात गोपीनाथगड निर्माण झाला असून प्रत्येक ठिकाणी समाजाप्रती समर्पित व सेवाभावाने वेगवेगळे उपक्रम राबवले जात आहेत. स्वर्गीय गोपीनाथराव मुंडे हा तुमचा आमचा सर्वांचा स्वाभिमान असून मुंडे साहेबांचे संस्कार व विचार हे शतायुषी झाले पाहिजे यासाठी आपण संकल्प करूया.आपल्या पित्याच्या स्मृतीने काहीशा भावूक झालेल्या या कन्येने मुंडे साहेबांच्या आठवणी सांगताना उपस्थित प्रत्येकाचे हृदय सद्गदित झाले. पंकजाताईंनी सांगितले की, मुंडे साहेब हे सर्वसामान्य घरातून जन्माला आलेले पण राजा मनाचे राजासारखे व्यक्तिमत्व होते. या राजाच्या पोटी आपला जन्म झाला याचा आपल्याला अभिमान आहे. आपल्याला वेळोवेळी राजकीय वाटचाल करताना जेव्हा जेव्हा मार्गदर्शनाची गरज असते तेव्हा तेव्हा आपण गोपीनाथगडावर येतो आणि नक्कीच मार्ग सापडतो. स्वर्गीय मुंडे साहेबांचे विचार व संस्कार ही आपली शिदोरी असून या संस्कारातूनच प्रत्येकाबाबतीत मातेसमान ममत्व आपल्यामध्ये निर्माण झाले आहे. मुंडे साहेबांना माझ्यात बघत असताना सारेजण मला लेकरं वाटतात आणि लेकरांची काळजी घ्यावी त्याप्रमाणे प्रत्येकाच्या सुखदुःखाची जाणीव नेहमी मला असते. ज्याप्रमाणे माझी ही भावना तुमच्याप्रती आहे त्याचप्रमाणे तुम्हीही लेकराप्रमाणे मला जपता. अशी एकमेकाबद्दलची ममत्व भावना असणारे जगात दुसरे कोणते नाते नसेल हे भाग्य मला लाभलेले आहे. दिवंगत लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांचे संस्कार- विचार -स्थैर्य- स्वाभिमान व सर्वांचा विकास या विचारसूत्रावर वाटचाल करताना स्वतःच्या जीवनाचा विचार न करता आयुष्य जनतेसाठी समर्पित केले आहे. मुंडे साहेबांच्या या विचारसुत्रावर वाटचाल करताना आपण कधीही डगमगणार नाही. उतणार नाही, मातणार नाही, घेतला वसा टाकणार नाही अशा प्रकारचा खंबीर विश्वास त्यांनी यावेळी व्यक्त केला.

गुंडापुरीतील तिहेरी हत्याकांडात नऊ आरोपींना अटक; जादु टोण्याच्या संशयातूनच आजी आजोबा आणि नातीची हत्या

आनंद दहागावकर । गडचिरोली

भामरागड तालुक्यातील नक्षलदृष्टया अतिसंवेदशिल असणाऱ्या बुर्गी (येमली) पोलीस मदत केंद्र हद्दीतील जंगल व्याप्त गुंडापुरी येथील शेतशिवारातील झोपडीत ६ डिसेंबर रोजी आजी, आजोबा आणि नातीच्या भीषण हत्याकांडातील ९ आरोपींना पोलिसांनी अटक करण्यात यश मिळवले आहे.

देवु कुमोटी, वय ६०, बिच्चे देवु कुमोटी, वय ५५, अर्चना तलांडी, वय १० या तिघांचीही अत्यंत निर्दयीपणे लोखंडी हातोडा व धारदार सुरीने गळा कापुन हत्या केल्याची केली होती. मृतकाचा मुलगा विनु देवु कुमोटी याने दिलेल्या तक्रारीवरून पोलीस स्टेशन आलदंडी येथे गुन्हा नोंद करण्यात आला. एकाच रात्री अज्ञात इसमांनी तिघांचीही निघून हत्या केल्याने संपुर्ण गडचिरोली जिल्हा हादरला होता. घटनेचे गांभीर्य लक्षात घेता पीएलजीए सप्ताह सुरू असताना अहेरीचे अप्पर पोलीस अधीक्षक एम. रमेश यांचे नेतृत्वात स्थानिक गुन्हे शाखेने सलग पाच दिवस तपास करुन गुन्हा उघडकीस आणला आणि नऊ आरोपींना अटक केली.उल्लेखनीय आहे की देवू कुमोटी हा गावातील पुजारी होता. त्याने मागिल अनेक वर्षे स्थानिक लोकांवर उपचार करुन त्यांना बरे केले होते. परंतु अलीकडच्या काळात त्याचे झाडफूकीनंतर आजारी लोकांचे मृत्यू होत होते परिणामी लोकांच्या आजारपणास आणि मृत्युला देवू कुमोटी हाच कारणीभूत असल्याचे मानुन मृतकाची मुले रमेश कुमोटी, विनु कुमोटी (फिर्यादी) तसेच त्याचे नातेवाईक, जोगा कुमोटी, गुना कुमोटी, राजु आत्राम (येमला), नागेश उर्फ गोलु येमला, सुधा येमला, कन्ना हिचामी सर्व रा. गुंडापुरी, आणि मृतकाचा जावई तानाजी कंगाली, रा. विसामुंडी, ता. भामरागड, यांनी कट रचुन मृतक देवू कुमोटी याचे डोक्यावर हातोडीने जोरदार प्रहार करुन व मृतकाची पत्नी बिच्चे कुमोटी हिचा धारदार सुरीने गळा कापुन निघून हत्या केली.घटनेच्या दिवशी मृतकाची नात अर्चना तलांडी, रा. मरकल ही मृतकां सोबत असल्याने ती आपल्याला ओळखुन पोलीसांना माहीती देईल. या भितीने आरोपींनी मागचा पुढचा विचार न करता तिची देखील हत्या केल्याचे तपासा दरम्यान निष्पन्न झाल्यानंतर या सर्व नऊ आरोपींना पोलिसांनी जेरबंद केले. गुरुवारी सर्व आरोपींना न्यायालयात हजर केले जाणार आहे. अशी माहिती जिल्हा पोलीस अधीक्षक नीलोत्पल बासू यांनी बुधवारी आयोजित पत्रकार परिषदेत दिली.

गावकऱ्यांच्या दबावाखाली मृतकाची मुले नाइलाजाने हत्याकांडात सहभागी झाली

जिल्हा पोलीस अधीक्षकांनी सांगितले की गावातील मृत्यूंचे कारण देवू आहे. त्यामुळे त्याला संपविले तर मुद्दाच संपुष्टात येईल. यासाठी गावकऱ्यांनी दोन तीन वेळा गावात बैठका घेऊन देवूला मारण्यासाठी पुढाकार घ्यावा असा दबाव आणला. त्यामुळे रमेश आणि विनू कुमोटी यांनी गावात वडीलांमुळे आपल्या कुटुंबाला त्रास सहन करावा लागत आहे. या भावनेतून नाइलाजाने हत्याकांडात सहभाग घेतला.

जादुटोण्याच्या संशयातूनच हत्या

मृतक देवु कुमोटी हा या परिसरातील मोठा पुजारी असुन तो जादुटोना करून अनेक लोकांना आजारी पाडत असल्याने त्या लोकांचा पुढे मृत्यु होतो. असा संशय गुंडापुरी व परिसरालगत असलेल्या काही गावांमध्ये होता. तपासात दिसून आले की, अलिकडच्या काळात या परिसरात जे व्यक्ती मृत्युमुखी पडले ते कॅन्सर व अन्य गंभीर आजारांनी ग्रस्त असतांना देखील त्यांचे नातेवाईकांनी त्यांना वैदयकिय उपचार न देता वेगवेगळ्या पुजाऱ्यांकडे नेल्याने त्यांच्या प्रकृतीत जास्त बिघाड होवुन ते मृत्युमुखी पडले. परंतु त्या मृतकांच्या नातेवाईकांचा मृतक देवू कुमोटी हा जादू टोना करीत असल्याची धारणा असल्याने त्याचे बद्दल प्रचंड प्रमाणात रोष होता. या संदर्भात गावात यापुर्वी दोन ते तिन वेळा पंचायत बोलावुन त्या पंचायत दरम्यान मृतक देवू कुमोटी यास त्याचेच नातेवाईक असलेल्या परिवाराकड्न समज देण्यात आली होती.

डब्ल्यू एस एफ चा प्रशिक व प्रसाद गोंडवाना विद्यापीठ व्हॉलीबॉल संघात

वरोरा । प्रतिनिधी

वरोरा स्पोर्टस् फाउंडेशन वरोरा व लोक शिक्षण संस्था वरोडाचे खेळाडू तथा आर. एस. एस. कॉलेज विसापूरचा विद्यार्थी प्रशिक जाधव व राजीव गांधी कॉलेज चंद्रपूरचा विद्यार्थी प्रसाद मिलमिले यांची नांदेड येथे दिनांक १४ डिसेंबर ते १८ डिसेंबर दरम्यान होणाऱ्या पश्चिम विभागीय अंतर विद्यापीठ व्हॉलीबॉल स्पर्धेकरिता गोंडवना विद्यापीठ गडचिरोली संघात निवड झालेली आहे, प्रशिक याने याआधी विविध राष्ट्रीय व्हॉलीबॉल स्पर्धेत महाराष्ट्र संघाचे प्रतिनिधित्व केलेले असून, प्रसाद ने अनेक राज्य स्पर्धेत प्रतिनिधित्व केले आहे. दोघांच्याही निवडी बद्दल सर्वत्र कौतुक करण्यात येत असून प्रसाद व प्रशिक यांच्या निवडीबद्दल लोक शिक्षण संस्था वरोडा अध्यक्ष प्रा. श्रीकांत पाटील, उपाध्यक्ष श्रीकृष्ण घड्याळपाटील, विश्वनाथ जोशी, ड. दुष्यंत देशपांडे, वरोरा स्पोर्ट्स फाउंडेशन वरोरा चे अध्यक्ष गजानन जीवतोडे, कार्याध्यक्ष किशोर पिरके, आर एस एस कॉलेज विसापूरचे प्राचार्य दिलीप जयस्वाल, राजीव गांधी कॉलेज चंद्रपूरचे प्राचार्य. गिरीश साखुले यांनी अभिनंदन केले. प्रशिक व प्रसाद यांनी आपल्या यशाचे श्रेय, ज्येष्ठ मार्गदर्शक सुनील बांगडे, विनोद उंमरे, दिनेश ताटेवार, संदीप उपरे , संजय अंबुलकर यांना दिले

शालेय विद्यार्थ्यांसाठी वेळेवर बस सेवा सुरु करा-डॉ.सतिश वारजुकर

चिमूर । प्रतिनिधी

शालेय विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शिक्षणाचे अतोनात नुकसान होत आहे राज्य परिवहन मंडळाकडून अजूनही बहुतांश गावात बसेस सुरू झाल्या नसल्याने विद्यार्थ्यांना खाजगी वाहनांचा आधार घ्यावा लागत आहे. तर काही गावातील विद्यार्थ्यांना पाच पाच किलोमीटर अंतर पायदळ जाण्याने करावे लागत आहे आणि दरम्यान खाजगी वाहनचालकांकडून वाजवी भाडे आकारून विद्यार्थी तसेच प्रवाशांची लुट केली जात आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी परिवहन मंडळाने कपरला,आंबेनेरी, पारडपार,बस सुरू करावी तसेच डोमा मार्गे डोंगरगाव शंकरपूर कान्पा ही बस सुरू करावी अशी मागणी राष्ट्रीय ओबीसी महासंघ महाराष्ट्र प्रदेश तथा समन्व्यक चिमूर विधानसभा डॉ. सतिश वारजूकर यांनी केली.गेल्या अनेक महिन्यांपासून कपरला, आंबेनेरी, पारडपार ही बस सेवा शाळेकरी विद्यार्थी यांच्या वेळेवर येत नसल्याने शालेय विद्यार्थ्यांचे मात्र अतोनात नुकसान झाल्याचे समोर आले आहे. बहुतांश विद्यार्थ्यांनी मिळेल त्या खाजगी वाहनांचा आधार घेऊन शाळेत पोहचत आहेत तर ब-याच विद्यार्थी वाहन नसल्याने अजूनही शाळेत वेळेवर पोहचू शकत नाहीत.या ग्रामीण भागातील बहुतांश विद्यार्थी शहरी भागात जाऊन शिक्षण घेत आहेत.

मात्र बससेवा वेळेवर नसल्याने विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होण्याची भिती विद्यार्थ्यांकडून व्यक्त केली जात आहे याची दखल किसान सेल अध्यक्ष राजू भाऊ कापसे यांनी घेतली. ही संपूर्ण माहिती डॉ.सतिश वारजूकर यांना दिली माहिती मिळताच या परिसरात विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी चिमूर विधानसभा समन्व्यक डॉ. सतिश वारजूकर यांनी विद्यार्थ्यांसोबत भेट घेतली व स्वतःचा वाहणाने विद्यार्थ्यांना सोबत नेऊन चिमूर आगारात शालेय वेळेवर बस सेवा सुरू करण्यात यावी असे आगार प्रमुखांना कळविण्यात आले .या वेळी चिमूर तालुका कांग्रेस कमिटी अध्यक्ष डॉ. विजयजी गावंडे, किसान सेल तालुका अध्यक्ष राजूभाऊ कापसे, माजी पंचायत समिती उपसभापती स्वप्नील मालके, व विद्यार्थी उपस्थित होते.

वटराणा ग्रा.पं.च्या सरपंचपदी ओम लेनगुरे अविरोध निवड

गोंडपिपरी । प्रतिनिधी

तालुक्यातील गटग्रामपंचायत वटराणा येथिल सदस्यांनी सरपंच सुनंदा मोहुर्ले यांच्यावर अविश्वास आणला.सरपंच सदस्यांना विश्वासात घेत नसल्याने आक्टोंबर महिण्यात ही प्रक्रिया आटोपली.यानंतर बहुप्रतिक्षीत या निवडीकडे अनेकांचे लक्ष लागले होते.अखेर मंगळवारी(दि.१२) वटराना ग्रामपंचायतीच्या सरपंचपदाची निवड पार पडली.यावेळी सरपंचपदासाठी ओम लेनगुरे आणि सुनंदा मोहुर्ले असे दोन अर्ज आले.मात्र सुचक आणि अनुमोदक नसल्याने मोहुर्ले यांचा अर्ज बाद करण्यात आला.यामूळे ओम लेनगुरे यांची सरपंचपदी अविरोध निवड करण्यात आली.उपसरपंच बंडू कन्नाके,सदस्य गोसाई धुडसे,वर्षा कुळमेथे,वनिता राऊत आणि सुनंदा वेलादी आदी पदाधिकारी लेणगूरे यांच्या बाजूने राहिले.गोंडपिपरी पं.स.चे विस्तार अधिकारी किर्तीमंत मंगर यांनी निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून भूमिका निभावली.वटराणा ग्रा.पं.चे सचिव नागरगोजे यांची देखिल यादरम्यान उपस्थिती होती.निवडीनंतर गावात विजयी मिरवणूक काढून जल्लोश करण्यात आला.भाजपचे लोकसभा विस्तारक खुशाल बोंडे,माजी जि.प.सदस्य अमर बोडलावार,तालुकाध्यक्ष बबन निकोडे,स्वाती वडपल्लीवार,माजी पं.स.सदस्य संजय वडस्कर,कृउबासचे संचालक गणपती चौधरी(गुरुजी),दिपक बोनगिरीवार,आशिष मामीडपल्लीवार आदींसह भाजपा कार्यकर्ते आणि गावातील नागरिकांनी भेटून नवनियुक्त सरपंचाचे अभिनंदन करत पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

जुनासुर्ला येथील शेतकरी मुखरूजी पाटेवार यांच्या शेतामध्ये अजगर साप आढळून आला,याची माहिती सेवा सोसायटी अध्यक्ष तथा ग्रामपंचायत सदस्य गणेश खोब्रागडे यांनी सर्पमित्र उमेश झीरे यांना फोन लावून माहिती देण्यात आली व त्यांच्या नेतृत्वाखाली त्या अजगर सापाला पकडून डोनी जंगलात सोडण्यात येणार आहे.(रोहित कामडे मूल)

निर्लेखित न करताच ग्रा.पं.नी पाडला कोंडवाडा

चिमूर । प्रतिनिधी

तालुक्यातील शंकरपूर येथून जवळच असलेल्या हिरापूर येथील ग्रामपंचायत ने गावातील कोंडवाडा निर्लेखित न करताच पाडला असल्याची तक्रार वैभव दडमल यांनी केलेली आहे.

हिरापूर हे गाव जवळपास ३००० लोक संख्याचे असून नऊ सदस्य संख्या असलेली ग्रामपंचायत आहे.या गावात कोंडवाडा मुख्य चौकात होता हा कोडवाडा ग्रामपंचायत ने जेसीपी लावून पाडलेला आहे. सदर कोंडवाडा पाडण्यासाठी निर्लेखित प्रस्ताव पाठवून पाडावा लागतो असा शासकीय नियम असताना सुद्धा येथील ग्रामपंचायत ने कोणताही प्रस्ताव न पाठवता हा कोडवाडा पाडल्याने लाखो रुपयाचे नुकसान झाले असल्याची माहिती वैभव ठाकरे यांनी पंचायत समितीला दिलेल्या पत्रात म्हटले आहे. त्यामुळे शासनाची परवानगी न घेता कोंडवाडा पाडणाऱ्या ग्रामपंचायत वर कारवाई करावी अशी मागणी पंचायत समितीला दिलेल्या पत्रात वैभव दडमल यांनी केलेली आहे .

कोंडवाडा चाळीस ते पन्नास वर्ष जुना असून तो पूर्णपणे पडलेला होता त्यामुळे ग्रामपंचायतीने ती जागा जेसीपी लावून स्वच्छता केलेली आहे व त्या ठिकाणी अंगणवाडीचे बांधकाम करण्यात येणार आहे सदर कोंडवाडा पाडला नसून पडूनच होता व तो मलबा उचलण्याचा काम ग्रामपंचायत ने केलेलेआहे तसा ठराव ग्रामपंचायत ने घेतलेला आहे अशी माहिती ग्रामसेवक लोकचंद भशारकर यांनी दिली आहे

आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांना वैज्ञानिक दृष्टीकोन देणारा इस्त्रो शैक्षणिक दौरा

चंद्रपूर । प्रतिनिधी

आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांना विज्ञानाची आवड निर्माण व्हावी व भविष्यात आश्रमशाळेतून वैज्ञानिक निर्माण व्हावे या उद्देशाने, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, चंद्रपूर कार्यालयातंर्गत येणाऱ्या शासकीय व अनुदानित आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांचा इस्त्रो शैक्षणिक दौरा आयोजित करण्यात आला होता.चंद्रपूर प्रकल्प कार्यालयातंर्गत येणाऱ्या शासकीय व अनुदानित आश्रमशाळेतील १६ विद्यार्थी व चिमूर प्रकल्प कार्यालयातंर्गत ३ असे एकूण १९ विद्यार्थी इस्त्रो शैक्षणिक दौऱ्यात सहभागी झाले होते. सहायक जिल्हाधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी मुरुगानंथम एम. यांच्या संकल्पनेतून या विद्यार्थ्यांना इस्त्रोच्या शास्त्रज्ञांची भेट घेण्याची संधी मिळाली. शैक्षणिक दौऱ्यादरम्यान सहायक प्रकल्प अधिकारी श्री. बोंगिरवार तसेच एस. श्रीरामे, एम. डी. गिरडकर, एच.डी. पेदोंर आदी कर्मचारी विद्यार्थ्यांसमवेत होते.सोमवार दि. ४ ते ९ डिसेंबर २०२३ या कालावधीत इस्त्रो सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. बेंगलोर येथील इस्त्रो केंद्राला भेट देवून सर्व विद्यार्थ्यांनी शास्त्रज्ञांची भेट घेतली. यावेळी चंद्रयान-३ प्रक्षेपणाची संपूर्ण माहिती तसेच चंद्रयान प्रक्षेपणात वापरण्यात आलेल्या विविध साधनांची माहिती शास्त्रज्ञांनी विद्यार्थ्यांना दिली. त्यासोबतच श्रीरंगपट्टनम येथील टिपू सुलतान पॅलेस, टिपू सुलतान समाधी, वृदांवन गार्डन, प्राणी संग्रहालय येथे भेट तसेच म्हैसूर शहरातील ऐतिहासिक व भौगोलिक बाबींची माहिती विद्यार्थ्यांना देण्यात आली. आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांकरीता नाविण्यपूर्ण उपक्रम मंजूर करुन इस्त्रोच्या शास्त्रज्ञांची भेट घेण्याची संधी तसेच या माध्यमातून एखादा शास्त्रज्ञ घडू शकतो हा या सहलीमागचा उद्देश असल्याचे सहायक जिल्हाधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी मुरुगानंथम एम. यांनी सांगितले.

सह्याद्री चा राखणदार दैनिक वृत्तपत्र मालक ,प्रकाशक मारोती नारायण घुमे यांचे करिता संपादक आशिष मारोती घुमे यांनी मुद्रक सुरज भक्तराज घुमे सहयाद्री मल्टी सर्व्हिसेस, कर्मवीर वॉर्ड वरोरा(४४२९०७) येथून मुद्रीत करून मातृछाया भवन कर्मवीर वॉर्ड, वरोरा (४४२९०७)येथून प्रकाशित केले आहे . यातील प्रकाशित मजकुराशी संपादक सहमत असेलच असे नाही .यातील मजकुरांवर आक्षेप झाल्यास त्याचे निवारण वरोरा न्यायालया अंतर्गत होईल.
Sahyadri Cha Rakhandar Daily Newspaper Owner Publisher Maroti Narayan Ghume Editor Ashish Maroti Ghume Printer Suraj Bhaktaraj Ghume Sahyadri Multi Services, Karmaveer Ward Warora.(442907) The editor does not necessarily agree with the content published herein. Objections to the content shall be redressed under the warora Courts. .